

Procedury regulujące prawne aspekty postępowania szkoły w sytuacjach trudnych wychowawczo i sytuacjach zagrożeń

Opracował i znowelizował
pedagog szkolny

PROCEDURA POSTĘPOWANIA SZKOŁY W PRZYPADKU PODEJRZENIA, IŻ DZIECKO DOŚWIADCZA PRZEMOCY W DOMU

(Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 z późn. zm.).)

W myśl nowelizacji Ustawy kary cielesne (w tym klapsy) uznaje się za przemoc wobec dziecka. Pracownicy placówek oświatowych są zobowiązani do każdorazowego reagowania w przypadku podejrzenia przemocy wobec dziecka.

PROCEDURA:

Nauczyciel, który powziął podejrzenie iż wobec ucznia są stosowane kary cielesne - stosowana jest przemoc w domu, niezwłocznie zgłasza podejrzenia pedagogowi lub psychologowi, oraz Dyrektorowi szkoły.

Pedagog lub psycholog weryfikują podejrzenia, prowadząc wywiad środowiskowy, prowadząc wywiad z prawnymi opiekunami ucznia, kontaktując się z odpowiednimi instytucjami.

Pedagog lub psycholog podejmują interwencje terapeutyczne w rodzinie lub kierują na terapię do placówek zewnętrznych.

W przypadku braku współpracy opiekunów prawnych dziecka pedagog lub psycholog zakładają Niebieska Kartę (A) z rodzicem chroniącym, powiadamiają dyrektora szkoły i kierują sprawę do MOPS powiadamiają Sąd Rodzinny (zaniedbanie, przemoc emocjonalna, przemoc fizyczna („droga miękka”) powiadamiają Prokuraturę i Policję (przemoc seksualna, znęcanie się, dziecko nie chce wrócić do domu; „droga twarda”)

ALGORYTM POSTĘPOWANIA - DZIECKO W KLASIE MÓWI O PRZEMOCY W DOMU

Nauczyciel prowadząc lekcję w klasie uzyskuje informacje od dziecka, iż doświadcza przemocy w domu

Ważne - dziecko zgłaszając właśnie temu nauczycielowi, ma do niego zaufanie i uważa, że jest silny i z tym sobie poradzi.

Nauczyciel nie deleguje problemu do szkolnego specjalisty - sam przeprowadza rozmowę wyjaśniającą z dzieckiem.

Nauczyciel mówi: to ważne co teraz mówisz. Musisz mi o tym opowiedzieć. Chcesz teraz opowiedzieć czy po lekcji.

W sytuacji potrzeby rozmowy w danej chwili, nauczyciel kontaktuje się telefonicznie z sekretariatem i informuje Dyrektora o konieczności zastąpienia go na lekcji.

W sytuacji rozmowy po lekcji, nauczyciel przy pomocy Dyrektora organizuje zastępstwo dla klasy i przeprowadza rozmowę z dzieckiem w określonym terminie.

Nauczyciel mówi do klasy: Bardzo jest ważne mówienie o tym, gdy ktoś nam robi coś złego To wymagało dużej odwagi.

Nauczyciel przeprowadza rozmowę z dzieckiem (może zapytać” czy dobrym pomysłem byłaby obecność pedagoga / psychologa, osób które mogą nam pomóc”).

Miejsce rozmowy: przytulne, nikt nie przeszkadza, bezpieczne.

Proponowane zwroty:

ja ci wierzę

ważne, że mi to mówisz

to nie twoja wina

to jest złe, nikt tak nie może robić

opowiedz mi więcej

jestem dorosła, wiem, co można zrobić

powiem ci co zrobię. Pójdę do Dyrektora i ustalimy, co zrobimy, abyś poczuł się bezpieczny.

Zadbanie o bezpieczeństwo dziecka - opieka dorosłego.

Nauczyciel informuje Dyrektora szkoły, szkolnych specjalistów. Interwencja zgodnie z procedurą — rodzajem zgłaszanej sytuacji przemocowej („droga miękka” lub „twarda”).

Dziecko zostaje poinformowane o planie działania.

Nauczyciel przygotowuje notatkę służbową z rozmowy i przekazuje Dyrektorowi/szkolnym specjalistom (wg załącznika)

Podjęta pełna interwencja przez szkolnych specjalistów i instytucje zewnętrzne.

ALGORYTM ROZMOWY Z RODZICEM (CHRONIĄCYM)

Interwencja nie powinna być jednoosobowa.

W czasie rozmów powinny być zazwyczaj dwie osoby (jedna rozmawia, druga zapisuje przebieg rozmowy).

Poinformowanie rodzica o rodzajach i formach krzywdzenia (w oparciu o notatkę sporządzoną z rozmowy z dzieckiem).

Poinformowanie o wypowiedzianych treściach i objawach krzywdzenia.

Wyjaśnienie roli rodzica przy podejmowaniu interwencji.

Poinformowanie o obowiązkach osoby interweniującej - wg procedury szkolnej.

Przedstawienie informacji o możliwościach pomocy, instytucjach wspierających itd.

Motywowanie rodzica chroniącego do współpracy (korzyści ze zmiany); należy powiedzieć o konsekwencjach.

PROCEDURA SZKOLNA

RODZIC, WOBEC KTÓREGO PROWADZONE JEST POSTĘPOWANIE W SPRAWIE STOSOWANIA PRZEMOCY W RODZINIE, CHCE SPOTKAĆ SIĘ SWOIM DZIECKIEM NA TERENIE SZKOŁY

W sytuacji prowadzonych działań sądowych obowiązkiem rodzica, (przy którym są dzieci) dla zapewnienia bezpieczeństwa dziecka w szkole, jest przekazanie szkole dokumentów potwierdzających sytuację rodzinną - zakaz sądowy/ od Prokuratora kontaktu rodzica, wobec którego zastosowano te środki.

Dokument znajduje się u Dyrektora szkoły, wychowawcy i szkolnych specjalistów.

Osoby sprawujące opiekę nad dzieckiem mają wiedzę na temat zakazu wydawania dziecka rodzicowi.

W sytuacji przybycia do szkoły rodzica nauczyciel kieruje rodzica do Dyrektora szkoły, który przeprowadza z nim rozmowę i poucza o konieczności opuszczenia terenu szkoły.

Szkoła zawiadamia rodzica, przy którym jest dziecko, o próbach kontaktu drugiego rodzica z dzieckiem.

W sytuacjach powtarzających się wizyt rodzica szkoła zgłasza sprawę na Policję / do Prokuratur

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZACHOWANIA AGRESYWNEGO UCZNIĄ/ RODZICA WOBEC NAUCZYCIELA JAKO FUNKCJONARIUSZA PUBLICZNEGO

Nauczyciel w czasie rozmowy z uczniem/ rodzicem stwierdza , że rozmówca przejawia zachowania agresywne (ubliżanie, straszenie, agresja fizyczna, rodzic - opiekun pod wpływem alkoholu).

Nauczyciel przerywa rozmowę i prosi o kontynuowanie dyskusji w obecności dyrektora szkoły.

W przypadku ucznia po rozmowie dyscyplinującej następuje zawiadomienie rodziców i zastosowanie sankcji zgodnie ze szkolnym systemem oceniania.

W przypadku rodzica w czasie wyjaśnienia następuje pouczenie przez dyrektora szkoły w obecności świadków.

Następuje sporządzenie notatki służbowej.

W przypadku rodzica - opiekuna będącego pod wpływem alkoholu bądź w sytuacji, gdy z agresywnym rodzicem nie udaje się dojść do porozumienia, poproszenie o spotkanie w wyznaczonym terminie (dyrektor, pedagog, nauczyciel, rodzic).

PROCEDURA POSTĘPOWANIA RODZIC / OPIEKUN POD WPYWEM ALKOHOLU PRZYCHODZI DO SZKOŁY, BY ODEBRAĆ DZIECKO / UCZNIĄ

Nauczyciel składa informację pedagogowi/ dyrektorowi szkoły, nie wydaje dziecka.

W przypadku, gdy opiekun wyznaczony przez rodziców jest pod wpływem alkoholu, następuje zawiadomienie o tym fakcie rodziców.

W sytuacji rodzica pod wpływem alkoholu zostaje powiadomiony drugi rodzic. W sytuacji nieobecności - Policja.

W czasie rozmowy sporządzana jest notatka służbowa i zobowiązanie rodzica do opieki nad dzieckiem.

W przypadku powtórzenia się sytuacji następuje powiadomienie Policji i\lub Sądu Rodzinnego.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA - UCZEŃ AGRESYWNY WOBEC INNEGO UCZNIA

Przerwanie przez nauczyciela zachowania agresywnego zagrażającego życiu/zdrowiu lub bezpieczeństwu - rozdzielenie; zapewnienie bezpieczeństwa osobie poszkodowanej; możliwość wezwania telefonicznie szkolnego specjalisty w sytuacji wybuchu złości celem zabezpieczenia dzieci i dziecka agresywnego.

Wyciszenie agresora.

Zabezpieczenie ofiary / ofiar (zadbanie o samopoczucie i bezpieczeństwo)

Przeprowadzenie przez nauczyciela / wychowawcę/ szkolnych specjalistów rozmowy z:

- dzieckiem- ofiarą
- dzieckiem - sprawcą
- świadkami przemocy

Ustalenie:

- faktów zdarzenia,
- konsekwencji naturalnych i porządkowych.

Sporządzenie notatki z rozmowy - zostawienie jednego egzemplarza sobie i przekazanie drugiego szkolnym specjalistom.

Poinformowanie rodziców:

- rozmowa wyjaśniająca
- ustalenie planu pracy z dzieckiem/ rodzicami
- kontrakt z rodzicami
- przedstawienie ofert wspierających dla dziecka i rodziny (w tym konsultacje ze szkolnymi specjalistami, zajęcia specjalistyczne w szkole, terapia);

Monitorowanie zachowania.

Zgłaszanie powtarzających się sytuacji pedagogowi/psychologowi/dyrektorowi/
wychowawcy:

Wezwanie rodzica, poinformowanie o dalszych zachowaniach agresywnych

ustalenie z rodzicem:

- badań w PPP,
- konsultacji specjalistycznej,
- intensywnej terapii dziecka.

MONITORING ZACHOWAŃ DZIECKA W SZKOLE

W sytuacji, kiedy uczeń w dalszym ciągu stwarza zagrożenie dla innych uczniów, dyrektor szkoły w porozumieniu z pedagogiem i wychowawcą kieruje wnioskiem do Sądu Rodzinnego, o zastosowanie środka wychowawczego zapobiegającego demoralizacji ucznia i wgląd w sytuację rodzinną.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA UCZEŃ WAGARUJE

Wychowawca analizuje obecności ucznia, informuje pedagoga szkolnego.

Wezwanie rodziców do szkoły - przeprowadzenie rozmowy z uczniem w obecności rodziców.

Zalecenie nadzoru nad dzieckiem oraz regularne sprawdzanie dziennika elektronicznego Librus.

Kontrakt wychowawczy w szkole (ustny lub pisemny)

Spotkania terapeutyczne ze szkolnymi specjalistami.

W przypadku powtarzających się nieobecności ucznia w szkole, nie podjęcia przez rodziców owocnej współpracy ze szkołą, powiadomienie policji, sądu rodzinnego.

POSTĘPOWANIE WOBEC UCZNIA - SPRAWCY CZYNU KARALNEGO LUB PRZESTĘPSTWA

Nauczyciel niezwłocznie powiadamia o zdarzeniu dyrektora szkoły.

Ustala okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.

Powiadamia rodziców ucznia - sprawcy.

Niezwłocznie powiadamia policję.

Zabezpiecza ewentualne dowody przestępstwa (np. ostre przedmioty, przedmioty pochodzące z kradzieży).

Sporządza notatkę z postępowania.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU STWIERDZENIA FAKTU KRADZIEŻY PRZEZ UCZNIA.

Nauczyciel/wychowawca ustala okoliczności kradzieży przez wychowanka.

Zawiadamia o zdarzeniu pedagoga szkolnego.

Prowadzi we współpracy z pedagogiem postępowanie wyjaśniające z zachowaniem nietykalności osobistej. Wzywa rodziców sprawcy.

Po rozmowie sporządza notatkę o zaistniałym incydencie, którą podpisują rodzice.

W oparciu o Statut Szkoły dyrektor wspólnie z wychowawcą ustala sankcje wobec ucznia i przekazuje rodzicom informację na temat wyciągniętych konsekwencji w stosunku do jego dziecka. Sprawca podejmuje zadośćuczynienie poszkodowanemu w kradzieży.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU UJAWNIENIA CYBERPRZEMOCY W SZKOLE

Ustalenie okoliczności zdarzenia: rodzaj materiału, sposób jego rozpowszechniania, ustalenie sprawcy oraz świadków zdarzenia spoczywa na pierwszej osobie poinformowanej o zdarzeniu.

Poinformowanie o fakcie pedagoga szkolnego oraz dyrektora.

Zabezpieczania dowodów i ustalania tożsamości sprawcy / należy zanotować datę i czas otrzymania materiału, treść wiadomości oraz jeśli to możliwe, dane nadawcy adres użytkownika, adres email, numer telefonu komórkowego, adres strony WWW, na której ukazały się szkodliwe treści itp. - tak zabezpieczone dowody są materiałem, z którym powinny zapoznać się wszystkie zaangażowane osoby.

Należy bezwzględnie skontaktować się z policją - zgodnie z kodeksem polskiego prawa, które mówi o obowiązku zawiadamiania o przestępstwie, Jeśli sprawca jest uczniem, należy przeprowadzić rozmowę w celu ustalenia okoliczności oraz przyczyn zajścia oraz poszukania rozwiązania sytuacji konfliktowej.

W przypadku, gdy w zdarzeniu brała udział większa grupa uczniów, należy przeprowadzić rozmowę ze wszystkimi z osobna, zaczynając od lidera grupy.

Nie należy konfrontować sprawcy i ofiary cyberprzemocy.

Należy powiadomić o zdarzeniu rodziców sprawcy i opracować wspólny plan działania, do którego zobowiązany jest uczeń, objęcie sprawcy opieką psychologiczno-pedagogiczną. Zastosowanie środków dyscyplinarnych wobec ucznia- sprawcy. Należy podjąć działania wobec ofiary cyberprzemocy - wsparcie psychiczne i monitoring sytuacji ucznia.

W sytuacji, gdy przypadek cyberprzemocy wymaga założenia sprawy sądowej, szkoła powinna powiadomić o takiej ewentualności rodziców ofiary oraz ucznia. Ochrona świadków cyberprzemocy, zapewnienie im dyskrecji i poufności postępowania.

Sporządzanie dokumentacji z zajścia przez pedagoga szkolnego.

Powiadomienie sądu rodzinnego, jeżeli zaistniałego przypadku cyberprzemocy nie można rozwiązać przy użyciu środków wychowawczych jakimi dysponuje szkoła.